

**BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
GAZDASÁGI, MŰKÖDTETŐ-ELLÁTÓ SZERVEZET
(GAMESZ)**

Számviteli politika

2021

Készítette:

Budapest, 2021. január 1.

Sinkovics Zsuzsanna

intézményvezető

A költségvetési szerveknek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 14. § (4) és (5) bekezdéseiben és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 50. § (1) és (7) bekezdéseiben foglaltak szerint kell elkészíteniük a Számviteli Politikájukat.

A jelen szabályzatban bemutatásra kerül a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat GAMESZ által kialakított számviteli stratégia.

I. Általános rész

1. A Számviteli Politika célja

A Számviteli Politika célja, hogy a jelen költségvetési szervnél olyan számviteli rendszer (könyvvizelési és az azt alátámasztó bizonylati rendszer) kerüljön kialakításra, amely alapján összeállított éves költségvetési beszámoló megbízható és valós képet nyújt a gazdálkodásról, illetve a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetről és ez feleljen meg mind az Szt., mind az Áhsz., illetve egyéb jogszabályi előírásoknak.

A Számviteli Politikában határozzuk meg az alkalmazott számviteli rendszer szabályait, működtetésének rendjét, amely alapján össze tudjuk állítani a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről a megbízható és valós képet bemutató éves költségvetési beszámolót. A Számviteli Politika hozzájárul és megalapozza a vezetéséhez, a megfelelő információk előállításához szükséges belső szabályozási rendet, megfogalmazza azokat az elvárásokat, módszereket, megoldásokat, amelyekre a szervnek az adott jogszabályi keretek között lehetősége van.

2. A Számviteli Politika elkészítéséért felelős személyek meghatározása

A Számviteli Politika kialakításáért, végrehajtásáért a költségvetési szerv vezetője a felelős. A költségvetési szerv gazdasági vezetőjét a Számviteli Politikával kapcsolatos feladat-ellátási kötelezettség köti. A Számviteli Politikát nem elegendő csak összeállítani, annak bevezetéséről, a gyakorlatban történő megvalósulásáról is gondoskodni kell. Ezek a feladatok a gazdasági szervezet feladat-, illetve hatáskörébe tartoznak, ahol a Számviteli Politika gyakorlati megvalósítását együttes munkával kell végrehajtani.

A GAMESZ vezetőjének a Számviteli Politikával kapcsolatosan a felelősségi jogköréből adódóan kettős feladatot kell ellátnia:

- biztosítani kell a gazdasági szervezet által kidolgozott eljárások gyakorlati megvalósítását a költségvetési szerv minden területén,
- vezetői ellenőrzés keretében a Számviteli politika kialakítását és gyakorlati érvényesülését kell vizsgálnia.

3. A Számviteli Politikával szembeni követelmények

A Számviteli Politikát az Szt.-ben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján került kidolgozásra. A Számviteli Politikát úgy alakítottuk ki, hogy az a költségvetési szerv adottságaihoz, körülményeihez, sajátosságaihoz a legjobban illeszkedjen. A Számviteli Politikát jelen szabályzatban foglaltuk írásba.

4. A Számviteli Politikára vonatkozó jogszabályi előírások

- A költségvetési szerveknek a Számviteli Politikájuk összeállításánál elsődlegesen az Áhsz. 50. § (1) és (7) bekezdéseiben foglaltakat kell figyelembe venniük.
- Ennek megfelelően a jelen Számviteli Politikánkban a költségvetési és pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályokat, előírásokat, módszereket rögzítettük. A Számviteli Politikában rögzíteni kell az általános költségek tevékenységekre és az általános kiadások kormányzati funkciókra történő felosztásának módját, a felosztáshoz alkalmazott mutatókat, vetítési alapokat.
- Az Szt. 14. § (3) - (12) bekezdéseiben foglaltak szerint a költségvetési szerveknek a Számviteli Politikájukban rögzíteniük kell azokat az adott költségvetési szervre jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak.
- A Számviteli Politikában kell meghatározni az Szt.-ben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, és ezt a gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatnia.
- Ezekon túlmenően más jogszabályok vonatkozó előírásait is figyelembe kell venni:
 - 2011. évi CXCV. törvény (Áht.)

- 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (Ávr.)
- 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet
- 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet
- 2007. évi CVI. törvény
- 2011. évi CXCVI. törvény
- a mindenkor hatályos adótörvények

II. A Számviteli Politika részletes szabályai

1. A költségvetési szerv bemutatása

A költségvetési szerv azonosító adatai:

- megnevezése: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat GAMESZ
- székhelye: 1163 Budapest, Havashalom u. 43. D épület
- fizetési számlái: 11784009-15516271
- egyéb bankszámlái: 11784009-15516271-10220003
- irányító szerv megnevezése: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat
- szakági besorolása: 841117 Kormányzati és önkormányzati intézmények ellátó, kiegészítő szolgálatai
- kormányzati funkciói: 013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
- az alapító okirat száma, kelte: A12/2016, 2016. november 16.
- A költségvetési szerv szervezeti felépítése:
 - Intézményvezető
 - Általános Helyettes
 - Gazdasági vezető
 - Pénzügy és számvitel
 - Iktatás
 - Munkaügy
- A költségvetési szerv együttműködési megállapodás alapján hozzárendelt, gazdasági szervezettel nem rendelkező, önállóan működő költségvetési szervek, melyek pénzügyi, számviteli, munkaügyi feladatit látja el:

1. Cinkotai Huncutka Óvoda
2. Budapest XVI. kerületi Gyerekkuckó Óvoda
3. Budapest XVI. kerületi Margaréta Óvoda
4. Mátyásfüldi Fecskefészek Óvoda
5. Budapest XVI. kerületi Napsugár Óvoda
6. Sashalmi Manoda Óvoda
7. Szentmihályi Játsszókert Óvoda
8. Corvin Művelődési Ház
9. Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Területi Szociális Szolgálat
10. XVI. kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsőde
11. Napraforgó Család- és Gyermekjóléti Központ
12. Kerületgazda Szolgáltató Szervezet
13. Rákosmenti Mezei Őrszolgálat
14. Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központ

2. A számviteli alapelvek érvényesülése

A költségvetési szerveknek (GAMESZ) a költségvetési és pénzügyi számvitelben az Szt.-ben meghatározott számviteli alapelveket az Áhsz. 4. § (2)–(8) bekezdéseiben meghatározott sajátosságokkal kell érvényesíteni.

A vállalkozás folytatásának elve

Az Szt. szabálya szerint ez az alapelv azt jelenti, hogy a beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó szervezet a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése.

A költségvetési szerveknél a vállalkozás folytatásának az elve azt jelenti, hogy a költségvetési szerv folytatja tevékenységét, vagyonát, anyagi eszközeit ennek érdekében veszi számba, mérlegeli a vele szemben támasztott követelményeket, tervezi és biztosítja az azok teljesítéséhez szükséges feltételeket. Ez az alapelv magában foglalja a szerkezeti változások megfigyelésének szükségességét is. Az

elv teljesítése tehát perspektivikus gondolkodást, körültekintő tervezést, a tartalékok és a szükséges (többlet) források feltárását, adekvát munkaszervezet kialakítását és megfelelő munkaszervezést igényel a költségvetési szerv vezetésétől. A feladatok végrehajtásáról készített éves költségvetési beszámolóban meg kell alapozni a következő év, évek költségvetési tervezését.

Külön jelentőséget ad ennek az elvnek az, hogy a költségvetési szervek – szociális, egészségügyi, oktatási, kutatási stb. területen – közfeladatot látnak el, az állam „megbízásából” lakossági igényeket elégítenek ki, a tevékenység folytatásáért a költségvetési szerv vezetői fokozott felelősséggel tartoznak. Ennek a felelősségnek tudatában kell számba venniük feladataikat, az azokban bekövetkezett vagy várható változásokat, és azok gondos mérlegelésével kell elkészíteniük költségvetésüket és kell számot adniuk az éves költségvetési beszámolóban működésükről.

A költségvetési szervek esetében az előzőekben foglalt körültekintő, gondos eljárás mellett feltétlenül figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a végezhető feladatok körét, volumenét, a tevékenység jellegét a költségvetési szervek nem alakíthatják ki saját hatáskörükben, mivel ezt a hatáskört az irányító (felügyeleti) szervnek van joga gyakorolni.

A költségvetési szerveknek a számviteli politikájuk kialakítása során a tevékenység meghatározásánál és a feladatváltozás megjelenítésének szabályozásánál kell erre az alapelvre kitérniük.

A teljesség elve

A gazdálkodónak könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott költségvetési évre vonatkoznak.

A költségvetési szerveknél a teljesség elve azt jelenti, hogy el kell számolni a naptári évre szóló költségvetéshez kapcsolódó minden, ebben az időszakban teljesült kiadást és bevételt. Ez az alapelv meghatározza a költségvetési számvitel elszámolási szabály-rendszerét. A gyakorlatban ez azt is jelenti, hogy a költségvetési számvitelben kizárólag a naptári évre vonatkozó pénzforgalmi szemlélet a meghatározó, ettől eltérni kizárólag az Áhsz.-ben nevesített esetekben lehetséges.

A valódiság elve

A könyvvitelben rögzített és a költségvetési beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük.

Értékelésük meg kell, hogy feleljen az Szt.-ben és az Áhsz-ben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak.

Az Szt. hatályos előírásai alapján megállapítható, hogy ennek az alapelvnek a szerepe felértékelődött, mivel az egyes értékelési eljárások a mérleg valódiságát tartják elsődlegesnek szemben az óvatosság elvével.

A költségvetési szerveknek a valódiság elvét az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk, az Áhsz. nem fogalmaz meg sajátos érvényesülési szabályokat.

A valódiság elve a Számviteli Politikában két területen érvényesül

= az eszközök és források értékelési szabályzatában,

= a megbízható és valós összkép kialakítását szolgáló információkon belül az egyes értékelési eljárások alkalmazásánál.

A világosság elve

A könyvvezetést és a költségvetési beszámolót áttekinthető, érthető, az Áhsz-nek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni.

A költségvetési szerveknek a világosság elvét az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk.

A Számviteli Politikában ehhez az alapelvhez a bizonylatokkal kapcsolatos szabályozás kapcsolódik.

A következetesség elve

A költségvetési beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell.

A következetesség elve a Számviteli Politika vonatkozásában azt is jelenti, hogy az abban megfogalmazott szabályokat, eljárásokat következetesen alkalmazni kell, tehát nem célszerű évente a Számviteli Politikát új alapokra helyezni, teljesen

újrászabályozni. A költségvetési szerveknek a következetesség elvét az Szt.-ben meghatározott szabályok szerint kell alkalmazniuk.

A folytonosság elve

Az üzleti év nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záró adataival. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak az Szt.-ben meghatározott szabályok szerint változhat.

A költségvetési szerveknek a folytonosság elvét általában az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk. Az Áhsz. eltérő szabálya szerint, ha az Országgyűlés vagy a Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdése alapján címrend módosítást rendel el, akkor a folytonosság alapelve az államháztartás központi alrendszerének egészében érvényesül.

A Számviteli Politikában ezzel az alapelvvel kapcsolatban akkor szükséges intézkedni, ha a választható értékelési módot feltétlenül egyik évről a másikra meg kell változtatni. Ebben az esetben az értékelési mód megváltoztatásának hatását is meg kell állapítani, így ennek mérési feladatait is rögzíteni szükséges.

Az összemérés elve

Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

A költségvetési szerveknél az összemérés elve oly módon érvényesül, hogy a költségvetési és vállalkozási maradvány megállapításakor a bevételeket és kiadásokat tevékenységenként elkülönítve kell figyelembe venni. Ezt az elkülönítést a költségvetési számvitelben kell kialakítani.

Az óvatosság elve

Az óvatosság elve azt jelenti az Szt. szerint, hogy nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető

veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség.

A költségvetési szerveknél az óvatosság elve érvényesítésekor a céltartalék képzésére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.

A költségvetési szerveknek is fontos foglalkozni az óvatosság elve alapján az egyes eszközök értékelésénél. A készletek, a követelések, a részesedések, értékpapírok és befektetések árfolyamcsökkenését, értékvesztését el kell számolni, a költségvetési beszámolóban a tényleges vagyoni értéket kell szerepeltetni.

A bruttó elszámolás elve

A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben – az Szt.-ben szabályozott esetek kivételével – nem számolhatók el.

A költségvetési szerveknél is fontos a bruttó elszámolási alapelvnek az alkalmazása, mert arra is figyelemmel kell lenni, hogy a központi költségvetés is bruttó módon tartalmazza a bevételeket és a kiadásokat. Ennek következtében a nettósított zárszámadás a költségvetéssel összehasonlíthatatlan lenne. (De természetesen ugyanez a probléma jelentkezne az intézményi költségvetés és az éves költségvetési beszámoló vonatkozásában is.)

Az egyedi értékelés elve

Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni.

A költségvetési szerveknek az egyedi értékelés alapelvét az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk, azzal az eltéréssel, hogy az egyszerűsített értékelés alá vont követeléseknél ez az értékelési elv sajátosan jelenik meg.

A Számviteli Politikában ez az alapelv az értékelési szabályzatban megfogalmazott eljárási szabályokon keresztül jelenik meg.

Az időbeli elhatárolás elve

Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei, és költségei között olyan arányban kell

elszámolni, ahogyan az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik.

A költségvetési szerveknél ez az alapelv úgy érvényesül, hogy a költségvetési számvitelben nem lehet, de a pénzügyi számvitelben az alkalmazása kötelező.

A tartalom elsődlegessége a formával szemben

A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően az Szt. alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni.

A költségvetési szerveknek a tartalom elsődlegessége a formával szemben alapvetően az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk.

A költségvetési szerveknek a Számviteli Politika kialakításánál gondoskodni kell arról, hogy a gazdasági eseményeket a valóságos tartalmuk szerint kell a számviteli elszámolások során megítélni és elszámolni. (Pl. bérelt ingatlanok felújítása és a bérleti díj között nettó elszámolás megtiltása stb.)

A lényegesség elve

2000 évi C törvény 16. § (4) alapján lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az észszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve). Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel összefüggésben ítéljük meg. A költségvetési szerveknek a lényegesség alapvetően az Szt.-ben rögzített szabályok szerint kell alkalmazniuk.

A költség-haszon összevetésének elve

A beszámolóban (a mérlegben, eredmény-kimutatásban, a kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel.

A GAMESZ-nál ezt a számviteli alapelvet a jogszabályok által előírt információ szolgáltatások esetében nem lehet figyelembe venni.

3. A költségvetési és pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályok, előírások, módszerek

A GAMESZ-nak az Áhsz.-ben foglaltaknak megfelelően kétféle számviteli nyilvántartást kell vezetnie.

A költségvetési bevételekre és kiadásokra a kapcsolódó előirányzatokra, kötelezettségvállalásra, végleges kötelezettségvállalásra és követelésekre a költségvetési számvitelt, míg a tevékenység eredményének és a vagyon nyilvántartására pénzügyi számvitelt kell vezetnie egy rendszeren belül.

Emiatt egyes gazdasági eseményeket mind a két számvitelben rögzíteni kell. A két számviteli rendszer alkalmazásának gyakorlati módját a Saldo Creator program alkalmazásával biztosítjuk.

4. Az eszközök és források minősítési szempontjai

4.1. Általános besorolási szabályok

Az eszközöket, amelyek a GAMESZ tevékenységét egy éven túl szolgálják a befektetett eszközök közé, amelyek éven belül elhasználnak, a forgóeszközök közé kell besorolni.

4.2. Besorolási szempontokhoz szükséges központi előírások köre

A GAMESZ az egyes eszközök befektetett eszköznek, illetve forgóeszköznek minősítésénél a következő központi előírásokat veszi figyelembe:

- nem lehet kimutatni az eszközök (sem a befektetett, sem a forgóeszközök) között sem a bérbevett, sem az államháztartáson belüli vagyonkezelésbe adott eszközöket. Ezeket az eszközöket a 0. nyilvántartási számlák számlaosztályban szabad csak nyilvántartani,
- a bérbevett vagy használatra átvett eszközökön végzett beruházási és felújítási munkák értékét – ha annak ellenértékét a bérbeadó nem téríti meg, nem engedi beszámítani a fizetendő bérleti díjba – a befektetett eszközök között, az adott eszköznek megfelelő csoportnál kell kimutatni.

Pl. a bérelt épületen végzett felújítási munka értékét az épületek eszközcsoporton belül lehet aktiválni és egyedileg nyilvántartani;

- a tenyészállatokat az Szt. kötelezően – a tenyészedőtől függetlenül – a befektetett eszközök közé, a növendék állatokat a forgóeszközök közé sorolja.

4.3. Az eszközök minősítési szempontjai

Az Szt. szerint az eszközök minősítésének kizárólag a használati idő az egyetlen kritériuma. A használati idő meghatározásához nem biztosít sem az Szt., sem az Áhsz. eligazítást. Ennél a feladatnál a következő főbb szempontokat lehet figyelembe venni:

- a minősítést eszközcsoportonként, illetve eszközönként kell végrehajtani,
- az állandóan ismétlődő eszközbeszerzéseknél vizsgálni kell az elhasználódás, selejtezés gyakoriságát,
- egyes eszközcsoportokat fizikai jellemzőik alapján konkrétan ki lehet zárni akár a befektetett eszközök, akár a forgóeszközök köréből,

Pl. a konyhai eszközöket az iskolai étkeztetés esetében éven belülnek lehet minősíteni, függetlenül attól, hogy a teljes pohárkészlet egy éven belül nem 100%-osan cserélődik, vagy a textíliák sem kerülhetnek a befektetett eszközök körébe, mert erre az egyes tárgyi eszköz kategóriák fogalom meghatározása nem ad erre lehetőséget,

- az azonos rendeltetésű eszközök a gyakorlatban történő használatuk alapján kerülhetnek egy költségvetési szerven belül a forgóeszközök és a befektetett eszközök közé is.
- az egységes eljárási rend érdekében a költségvetési szerv által gyakorlatban használt eszközök minősítési rendjéről célszerű külön listát csatolni a számviteli politikához,
- konkrétan meg kell határozni, hogy milyen esetekben kell önálló eszköznek besorolni egy-egy vagyonelemet,
- rögzíteni kell, hogy egyedi eszközök esetében mi az eljárási rend, kinek vagy mely szervezeti egységnek a hatáskörébe tartozik a minősítés,
- az egyes eszközök minősítését a számviteli bizonylatokon írásban kell rögzíteni.

4.4. A mérlegben értékkel nem szereplő eszközök és források bemutatása

Ilyen eszközök és források lehetnek:

- követeléseknél:
 - =biztos jövőbeni követelések,
 - =függő követelések (pl. le nem zárt peres ügyek miatti követelések, adott biztosítékok, fedezetek),

- kötelezettségeknél:
 - =függő kötelezettségek (pl. le nem zárt peres ügyek miatti kötelezettségek, kapott biztosítékokkal, fedezetekkel kapcsolatos függő kötelezettség),
 - =biztos jövőbeni kötelezettség.

- befektetett eszközöknél:
 - =nulláig leírt, de használatban lévő eszközök,

 - =kis értékű immateriális javak és tárgyi eszközök,
 - =bérbevett eszközök, vagyonkezelésbe adott eszközök
 - =mennyiségi nyilvántartásban lévő eszközök (korábbi – 2014. január 1. előtt aktivált –kis értékű immateriális javak és tárgyi eszközök).

- készleteknél:
 - =mennyiségi nyilvántartásban lévő eszközök (pl. használatban lévő készletek).

Az eszközök értékelési szabályai

Jelen Számviteli Politikában az eszközök értékelésével kapcsolatos stratégiai döntéseket rögzítettük. A konkrét szabályokat az Eszközök és források értékelési szabályzata tartalmazza.

Bekerülési érték meghatározása

A bekerülési értéket az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-aiban foglaltak szerint kell megállapítani. Ezeket a szabályokat egészítik ki az Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésekben, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)-(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésekben, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat.

A bekerülési érték megállapításánál a költségvetési szervnek – egyetlen kivételtől eltekintve – nincs döntési lehetősége. Ez az egyetlen kivétel az Szt. 47. § (9) bekezdésében szabályozott eset, amikor az eszköz használatba vételekor még nem áll rendelkezésre minden dokumentum és a bekerülési értéket sajátosan (szerződés, piaci információk, jogszabályi előírás) kell megállapítani.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának szabályai

Az immateriális javak és tárgyi eszközök üzembe helyezését követően értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenés az adott eszköz fizikai és erkölcsi elavultságát jellemző mutató.

Az értékcsökkenést **negyedévenként**, – az éves szintű leírási kulcsok alapján, a tényleges használatnak megfelelően, időarányosan – kell elszámolni.

Nem lehet terv szerinti értékcsökkenést elszámolni:

- a földterület, telek (bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével),
- az erdő,
- a képzőművészeti alkotás,
- a régészeti lelet bekerülési értéke után,
- az üzembe nem helyezett beruházások esetében,
- olyan eszköznél, amely az értékéből a használat során nem veszít, vagy amelynek értéke – különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan évről évre nő.

A terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Abban az esetben sem számolható el további terv szerinti értékcsökkenés, ha az adott eszköz bruttó értéke és az elszámolt értékcsökkenések összege megegyezik, tehát az eszköz nullára íródott.

A költségvetési szerveknek a 2014. évtől bevezetett új számviteli szabályok alapján egyes eszközök esetében a maradványértéket is meg kell állapítani. Ez alól kivételt képeznek a 25 millió forint egyedi bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek. A maradványérték megállapítási kötelezettség tehát kiterjed:

- immateriális javakra,
- ingatlanokra,
- 25 millió forint egyedi bekerülési érték feletti gépek, berendezések felszerelése járművekre,
- tenyészállatokra.

Az Szt. 52. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az immateriális javaknak, tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják. Ebből a szabályból az is levezethető, hogy ha a költségvetési szervek egy adott eszköz esetében hasznos időtartamnak tekintik azt az időszakot, amíg az eszköz nem íródik nullára, akkor ezekben az esetekben a maradványérték nulla lesz. Ezt a döntést a Számviteli Politikában rögzíteni szükséges. Az Szt.-nek ezt a szabályát a leírási kulcsok megállapítására azonban nem lehet alkalmazni, mivel az Áhsz. konkrétan meghatározza a költségvetési szervek által alkalmazható terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcsokat.

A terv szerinti értékcsökkenések leírási kulcsai az Áhsz. szerint a következők lehetnek:

- vagyoni értékű jogoknál 16%, vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%,
- az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa azonos annak az ingatlanokhoz kapcsolódó leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik,

- az állam tulajdonában álló közutak esetén az alkalmazandó terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa 3%,
- az előzőekben nem említett tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni.

Ennél a feladat-csoportnál a költségvetési szervnek kizárólag egyes eszközcsoportok értékcsökkenés kulcsának a megállapítására terjed ki a választási lehetősége.

Ezek a következők:

- tenyészállatok tenyészidőtől függő értékcsökkenés kulcsainak megállapítása. Ennél a feladatnál a gazdasági szervezetnek minden esetben szakember véleményét kell kikérni, akinek hivatalosan meg kell adnia, rögzítenie kell a várható tenyészidő mértékét,
- az épület beruházásoknál a műszaki paraméterek alapján dönteni kell, hogy az adott eszköz hosszú-, közép- vagy rövid élettartamú szerkezettel rendelkezik. Ennek meghatározása szintén szakmai (műszaki, mérnöki) segítséget igényel.
- meg kell határozni azoknak az eszközöknek a körét, amelyek az értékükből a használat során nem veszítenek, vagy amelyek értéke – különleges helyzetükből, egyedi mivoltukból adódóan – évről évre nő. Ebben az esetben is ki kell jelölni a költségvetési szervben belül azokat a személyeket, akiknek ezek a meghatározások a feladatkörükbe tartoznak. A szabályozást itt nem lehet általános elvek szerint meghatározni, hanem az egyes eszközöket egyedileg kell ebből a szempontból elbírálni. A felelős személytől a döntéséhez rövid indoklást kell kérni.

A kis értékű immateriális javak és tárgyi eszközök esetében az Áhsz. a terv szerinti értékcsökkenés elszámolására a következő szabályokat tartalmazza:

- kis értékű immateriális javak bekerülési értékét a beszerzést követően, de legkésőbb a tárgynegyedév végén egy összegben kell terv szerinti értékcsökkenésként elszámolni,
- a kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően, de legkésőbb a tárgynegyedév végén egy összegben kell terv szerinti értékcsökkenésként elszámolni,
- sajátosan kell eljárni a kis értékű kulturális javak esetében, mivel ezeknél az eszközöknél az értékállóságot biztosítani szükséges. Ezekben az esetekben a

költségvetési szervezetek az Szt. azon szabályát kell alkalmazni, hogy ezek olyan eszközök, amelyek értéke a rendeltetésszerű használat során nem csökken, hanem növekszik, így lehetőség van arra, hogy ezeknél az eszközöknél ne kerüljön elszámolásra az egyösszegű terv szerinti értékcsökkenés. Ezt a minősítést a Számviteli Politikának ebben, a terv szerinti értékcsökkenési fejezetében kell végrehajtani.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolási szabályai

A költségvetési szervezetek terven felüli értékcsökkenést kizárólag év közben az Szt. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjai alapján számolhatnak el.

Ezek a következő esetek:

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az adott eszköz a költségvetési szerv tevékenységének változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan,
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Ezekben az esetekben az költségvetési szervezetnek döntési lehetősége nincs.

A terven felüli értékcsökkenés elszámolásának előzőekben felsorolt esetei nem teszik lehetővé, hogy a költségvetési szervezetek év végi értékelés alapján állapítsanak meg az egyes immateriális javak és tárgyi eszközök esetében terven felüli értékcsökkenéseket, tehát ez azt is jelenti, hogy a költségvetési szervezeteknek nem kell év végén egyedileg értékelniük ezeket az eszközöket.

Az értékvesztés elszámolása

A költségvetési szervezeteknél az értékvesztésre az Áhsz. 18. § és 19. §-aiban és az Szt. 54-56. §-aiban foglaltakat kell alkalmazniuk.

Értékvesztést kell elszámolni

- részesedésekre,
- készletekre,
- követelésekre,
- nem a Kincstár által vezetett fizetési számlákra.

Az egyes eszközcsoportok konkrét értékelési módszereit, feladatait az Eszközök és források értékelési szabályzata tartalmazza.

Az értékelés során az Áhsz. meghatározza az értékvesztés elszámolásánál a jelentős összeg mértékét is. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a 100 ezer, a tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a 10 millió forintot.

Értékhelyesbítés elszámolása

Tekintettel arra, hogy jelenleg az Áhsz. egyetlen eszköz-csoportra sem teszi kötelezővé a piaci értéken történő értékelést a GAMESZ sem alkalmazza az eszközei esetében a piaci értékelés szabályait, így alkalmaznunk nem kell az értékhelyesbítésre vonatkozó szabályokat sem.

A költségvetési szerveknek az értékvesztés elszámolására az Szt. 57. § (3) és az 58. § (1), (5)-(9) bekezdéseiben foglaltakat kell alkalmazniuk.

Értékvesztés és terven felüli értékcsökkenés visszairása

Azokban az esetekben, ha az értékvesztés és a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának feltételei már nem állnak fenn akkor az értékvesztést és a terven felüli értékcsökkenést csökkenteni kell, azaz vissza kell írni. Ez a visszairás az adott eszköz bekerülési értékét nem haladhatja meg. Az Áhsz. szerint az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább 100 ezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

A számviteli elszámolás és értékelés szempontjából lényeges, jelentős, nem lényeges és nem jelentős információk köre

A lényegesség elve alapján lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása befolyásolja a beszámoló adatait, a felhasználó döntéseit.

Jelentős és nem jelentős összegek esetében a költségvetési szerveknek viszonylag kevés mozgástere van, mert az Áhsz. a jelentős összeg alsó határát több esetben kötelezően előírja. Így, ahol ilyen kötelező előírások megjelennek pl. értékvesztésnél, jelentős összegű hibánál, becsült értéken való befektetett eszköz üzembe helyezésénél az utólagos bekerülési érték korrekció, ott az Áhsz. által meghatározott alsó határoknak kell a Számviteli Politikába bekerülni. Jelentős összegnek minősül:

- kerekítési különbözet esetében 1.000.-Ft feletti összeg
- terven felüli értékcsökkenés esetében, ha meghaladja a piaci érték 10%-át, de legalább a 100.000.-Ft-ot
- bekerülési érték részét képező tételek elszámolásakor az eszköz értékének utólagos módosítása során, akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a 100.000.-Ft-ot
- nem jelentős összeg, amelyet a könyvekbe nem kell könyvelni, a terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásából adódóan azokat a tételeket, amelyek összege nem éri el az előző pontokban meghatározott értékhatárt.

Az Áhsz. szerint jelentős összegű a hiba akkor, ha a hiba megállapításának évében az ellenőrzések során ugyanazon költségvetési évet érintően megállapított hibák, hibahatások együttes (előjeltől független) összege eléri vagy meghaladja a költségvetési év mérlegfőösszegének 2%-át, vagy - ha a mérlegfőösszeg 2%-a meghaladja a százmillió forintot – százmillió forint.

4. Általános kiadások és költségek megosztási módszereinek szabályozása

A költségvetési szerveknek a Számviteli Politikában rögzíteniük kell az általános költségek tevékenységekre és az általános kiadások kormányzati funkciókra

történő felosztásának módját, a felosztáshoz alkalmazott mutatókat, vetítési alapokat.

Ennél a szabályozásnál abból kell kiindulni, hogy a költségvetési szervezetek minden kiadásukat el kell számolni kormányzati funkciókra (tevékenységekre). Az Áhsz. 2017. január 1-jétől hatályos szabályai szerint megszüntetésre kerültek a szakfeladatok és a 6–7. számlaosztályt a vezetői információs rendszer támogatására lehet alkalmazni

Azt a számítási folyamatot, amelynek során az általános kiadásokat a tevékenységekre (kormányzati funkciókra) ráterheljük, kiadás felosztásnak nevezzük. Azt a számítási folyamatot, amelynek során az általános költségeket feladatokra (tevékenységekre) ráterheljük, költség felosztásnak nevezzük.

A kiadások, költségek felosztásánál azt az azonosságot mindig figyelni kell, hogy a felosztandó kiadások, költségek főösszege nem csökkenhet, vagy nem növekedhet a felosztási munkamenetben!

Az elszámolt általános kiadásokat az adott szervezeti egységek jellegétől függően eltérő módon oszthatjuk fel. Minden költségvetési szerv a sajátosságainak megfelelően, saját hatáskörében alakítja ki a költséghelyeit.

5. Az éves költségvetési beszámoló elkészítés szabályai

A könyvek zárását követően bizonylatokkal, szabályszerű könyvvezetéssel, az Áhsz. szabályai szerint folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal, a könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal valamint leltárral alátámasztott éves költségvetési beszámolót kell készíteni. Az éves költségvetési beszámolót a költségvetési év kezdetétől a mérleg fordulónapjáig terjedő időtartamra kell elkészíteni. A mérleg fordulónapja a költségvetési év utolsó napja.

Az éves költségvetési beszámoló részei a költségvetési szervezetknél:

- Költségvetési számvitelből:
 - = költségvetési jelentés,
 - = maradvány- kimutatás,

= adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről.

– Pénzügyi számvitelből:

= mérleg,

= eredmény-kimutatás,

= kiegészítő melléklet

A mérlegkészítés időpontja az önkormányzati költségvetési szerveknél a költségvetési évet követő év február 25-e.

Az éves költségvetési beszámoló adatait az irányító szerv részére a költségvetési évet követő év február 28-ig kell a Magyar Államkincstár által működtetett elektronikus adatfeldolgozó rendszerbe feltölteni, a teljes főkönyvi kivonattal együtt. A beszámoló és a főkönyvi kivonat egyezőségét biztosítani kell, mivel ha ez nem áll fenn, az éves költségvetési beszámolóban szereplő adatokat nem támaszthatja alá a főkönyvi könyvelés és az arról készített kivonat.

A mérlegkészítés időpontját a költségvetési szerv nem változtathatja meg, ez az az időpont, amíg a költségvetési évre vonatkozóan a következő évben még könyvelni lehet, és az eddig az időpontig beérkező bizonylatokat, melyek a beszámolási évre vonatkoznak az éves költségvetési beszámoló elkészítésénél figyelembe kell venni.

A költségvetési beszámoló elkészítésénél az egyes űrlapok összeállításánál és a határidők meghatározásánál a költségvetési szerveknek nincs döntési lehetőségük.

6. A Számviteli Politika keretében kötelezően elkészítendő szabályzatok

A Számviteli Politika elválaszthatatlan részét képezi

- Eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata,
- Eszközök és források értékelési szabályzata
- Az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat,
- Pénzkezelési szabályzat.

III. Záró rendelkezések, hatálybalépés dátuma, jóváhagyás

Jelen szabályzat az aláírást követő napon lép hatályba.

Jelen szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszíti az e tárgykörben kiadott korábbi szabályozás.